

Sygn. akt II UK 427/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z wniosku B. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 września 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt III Aua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z odwołania B. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. dnia 5 listopada 2015 r. o odmowie prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, oddalił apelację wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 13 lipca 2016 r., sygn. akt IX U (...), którym Sąd ten oddalił odwołanie.

W sprawie ustalono, że wnioskodawczyni B. J., urodzona 2 kwietnia 1955 r., złożyła w dniu 12 października 2015 r. wniosek o przyznanie prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

W dniu 1 września 1975 r. wnioskodawczyni rozpoczęła pracę na stanowisku nauczyciela, w Szkole Podstawowej w K. Wnioskodawczyni studiowała na Uniwersytecie (...) w okresie od 1 października 1975 r. do 10 lipca 1980 r.

Przebieg zatrudnienia wnioskodawczyni przedstawiał się następująco:

1. od 20 sierpnia 1980 r. do 31 sierpnia 1993 r. - Szkoła Podstawowa w P., na stanowisku nauczyciela, w pełnym wymiarze czasu pracy;

2. od 1 września 1993 r. do 31 sierpnia 1994 r. - Zespół Szkół Ogólnokształcących w N., na stanowisku nauczyciela, 17/18 wymiaru czasu pracy;

3. od 1 września 1994 r. do 31 sierpnia 2007 r. - Zespół Szkół Ogólnokształcących w N., na stanowisku nauczyciela, w pełnym wymiarze czasu pracy;

4. od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2008 r. - Powiatowy Zespół Szkół nr (...) w C., na stanowisku nauczyciela, w 11/18 czasu pracy;

stosunek pracy został rozwiązany z upływem czasu, na który została zawarta umowa o pracę.

Wnioskodawczyni przebywała na urloпах w następujących okresach:

1. od 1 września 1988 r. do 31 sierpnia 1989 r. oraz od 1 września 2004 r. do 31 sierpnia 2005 r. - urlop dla poratowania zdrowia,

2. od 30 listopada 1982 r. do 31 sierpnia 1985 r. oraz od 1 listopada 1990 r. do 31 sierpnia 1993 r. - urlop wychowawczy,

3. od 1 września 1989 r. do 11 lutego 1990 - urlop bezpłatny.

Podczas urlopu wychowawczego udzielonego wnioskodawczyni w 1983 r. podjęła ona zatrudnienie na stanowisku nauczyciela w Szkole Podstawowej w P. w okresie od 1 września 1983 r. do 30 czerwca 1994 r. - w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Ponadto, ustalono okresy, w których wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniach lekarskich.

Wnioskodawczyni w okresie od 12 grudnia 2008 r. do 19 grudnia 2008 r., od 24 lutego 2009 r. do 1 marca 2009 r. oraz od 20 grudnia 2009 r. do 26 stycznia 2010 r. była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Łączny okres składkowy i nieskładkowy wnioskodawczyni wynosi 29 lat, 5 miesięcy i 22 dni, w tym 22 lata, 1 miesiąc i 9 dni okresów składkowych oraz 7 lat, 4 miesiące oraz 13 dni okresów nieskładkowych, które zostały ograniczone do 1/3 udokumentowanych okresów składkowych.

Łącznie udowodniony staż pracy wnioskodawczyni w szkolnictwie wynosił 19

lat, 1 miesiąc i 15 dni, bez uwzględnienia okresu urlopów dla poratowania zdrowia, urlopów wychowawczych oraz pobierania zasiłków chorobowych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w W. oddalił wyrokiem z 13 lipca 2016 r., sygn. akt IX U (...) odwołanie wnioskodawczyni od zaskarżonej decyzji organu rentowego. Na wyrok Sądu pierwszej instancji apelację złożyła ubezpieczona, zarzucając mu naruszenie art. 328 § 2 k.p.c.; art. 365 § 1 k.p.c.; art. 231 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c.; art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 86 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela; art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. Nr 97, poz. 800 ze zm.) w zw. z art. 5 ust. 2, 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako niezasadną.

Sąd drugiej instancji wskazał, że apelująca zarzucała między innymi, że Sąd pierwszej instancji nietrafnie nie zaliczył okresu korzystania przez nią z urlopu dla poratowania zdrowia (art. 73 ustawy - Karta Nauczyciela), udzielonego od 1 września 1988 r. do 31 sierpnia 1989 r., do 20-letniego okresu pracy nauczycielskiej, o którym jest mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k. Sformułowany przez apelującą w tym zakresie zarzut naruszenia art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej (w związku z art. 86 ustawy - Karta Nauczyciela) nie mógł jednak być uznany za uzasadniony. Wskazany przepis ustawy emerytalnej odnosi się bowiem do warunków wymaganych do nabycia innego świadczenia - emerytury uzależnionej od szczególnych warunków lub szczególnego charakteru pracy. Przedmiotem niniejszego postępowania jest zaś określenie przesłanek nabycia prawa do całkowicie odrębnego świadczenia - nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego określonego w u.n.ś.k. W odróżnieniu od emerytury, nauczycielskie świadczenie kompensacyjne nie jest finansowane z funduszu składowego, ale z budżetu państwa, co oznacza, że ma naturę zaopatrzeniową, nie zaś ubezpieczeniową. Celem wprowadzenia tego świadczenia podobnie, jak wprowadzenia emerytur pomostowych, było złagodzenie możliwości przechodzenia na emeryturę przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym

charakterze. Świadczenie to ma zatem autonomiczny charakter. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2013 r., II UK 205/12 (OSNP 2014 nr 7, poz. 102), powyższe argumenty przemawiają za koniecznością dokonywania samodzielnej oceny przesłanek nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, bez szerszego odwoływania się do wcześniej wypracowanych stanowisk dotyczących nauczycielskich świadczeń emerytalnych. Brak jest zatem prawnych podstaw do przenoszenia sposobu pojmowania okresów wymaganych dla nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 32 ustawy emerytalnej na płaszczyznę oceny okresów warunkujących nabycie prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k. Nauczycielskie świadczenie kompensacyjne jest świadczeniem dla tych ubezpieczonych, którzy poza innymi jeszcze przesłankami spełniają także warunek faktycznego wykonywania pracy nauczyciela w jednostkach, wymienionych w art. 2 pkt 1 tej ustawy w wymiarze co najmniej 50% obowiązkowego wymiaru zajęć. W związku z tym Sąd Najwyższy uznał trafnie we wskazanym orzeczeniu, że do okresu pracy nauczycielskiej, o którym jest mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k., nie wlicza się okresów urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego ani okresów niewykonywania pracy nauczycielskiej, za które nauczyciel otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Analogiczne stanowisko należy odnieść do okresu urlopu dla poratowania zdrowia, który pod analizowanymi tutaj względami nie wykazuje różnic w stosunku do okresów niewykonywania pracy nauczycielskiej, za które nauczyciel otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego. Należy, bowiem zwrócić uwagę, że w okresach tych nauczyciel zajmuje jedynie stanowisko, z którym wiąże się wykonywanie pracy nauczycielskiej, lecz w rzeczywistości pracy tej nie wykonuje, a tym samym nie jest narażony na uciążliwości związane z warunkami lub charakterem tej pracy.

Dla celu ustalenia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie jest zatem możliwe zastosowanie art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, niezależnie do tego, chodzi o brzmienie tego przepisu obowiązujące do dnia 30 czerwca 2004 r., czy też o brzmienie nadane ustawą nowelizującą z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 21, poz. 1264), na mocy której do powyższego

przepisu dodano ust. 1a pkt 1, zgodnie z którym przy ustalaniu okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Ponadto, Sąd odwoławczy uznał za nieuzasadniony apelacyjny zarzut naruszenia art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k. w związku z art. 5 ust. 2, 6 i 7 ustawy emerytalnej przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przy ustalaniu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego okresy nieskładkowe należy uwzględniać jedynie do wysokości 1/3 uwzględnionych okresów nieskładkowych. Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k., świadczenie to przysługuje nauczycielom, którzy mają okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy emerytalnej, wynoszący 30 lat. Faktem jest, że przepis ten nie odsyła bezpośrednio do art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, zgodnie, z którym przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Należy jednak uznać, że stosowanie reguły wynikającej z art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej wynika z generalnego odesłania w art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k. do konstrukcji stażu uprawniającego do świadczenia, złożonego z okresów składkowych i nieskładkowych. Immanentnym elementem tej konstrukcji jest reguła art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, określająca wymaganą proporcję pomiędzy okresami nieskładkowymi a okresami składkowymi uwzględnionymi przy ustaleniu prawa do świadczenia. Taka wykładnia jest również trafna z celowościowego punktu widzenia. Trudno byłoby bowiem uzasadnić, z jakich powodów ograniczenie wynikające z art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej miałoby zastosowanie do osób składających wnioski o emeryturę, natomiast nie obowiązywałoby ustalenia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, tym bardziej że świadczenie to ma wyjątkowy zakres i cel, łagodząc niemożność przejścia przez zainteresowanych na emeryturę uzależnioną od szczególnych warunków pracy.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawczyni spełniła warunki nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, odnoszące się

do wymaganego wieku i sposobu rozwiązania stosunku pracy (art. 4 ust. 1 pkt 1 i 3 u.n.ś.k.), natomiast nie zgromadziła 30 lat ogólnego stażu składkowego i nieskładkowego, jak również nie wykazała 20 lat pracy nauczycielskiej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 u.n.ś.k. Trafne okazały się, bowiem ustalenia Sądu pierwszej instancji, że ogólny staż składkowy i nieskładkowy wnioskodawczyni wyniósł 29 lat, 5 miesięcy i 22 dni, zaś udowodniony staż pracy wnioskodawczyni w szkolnictwie - 19 lat, 1 miesiąc i 15 dni.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną ubezpieczona w całości. Skargę oparto na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) i 2 (potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie) k.p.c. Wskazano, że w sprawie zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości oraz rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie:

a) dokonanie wykładni przepisów art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 86 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych w zakresie pozwalającym na rozstrzygnięcie następującego istotnego zagadnienia prawnego:

Czy urlop dla poratowania zdrowia udzielony nauczycielowi przed 14 listopada 1991 r., który to nauczyciel nie spełniał w dniu 1 lipca 2009 r. warunków do uzyskania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, powinien być uwzględniony przy ustalaniu prawa do tego świadczenia?

b) dokonanie wykładni przepisów art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych w zw. z art. 5 ust. 2, art. 6 i art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie pozwalającym na rozstrzygnięcie następującego istotnego zagadnienia prawnego:

Czy ograniczenie okresów nieskładkowych do wymiaru nieprzekraczającego jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych, wynikające z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie przy ustalaniu prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego?

Organ rentowy nie składał odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne oraz zachodzi potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje

oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Zgodnie natomiast z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów,

które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Przepisy wskazane przez skarżącą są jasne i nie wymagają dokonania wykładni ze strony Sądu Najwyższego, również sformułowane w treści skargi kasacyjnej zagadnienia prawne nie mają waloru istotności, bowiem nie dotyczą problemów, które wymagałyby pogłębionej analizy prawa. W odniesieniu do zagadnienia możliwości zaliczenia okresu urlopu dla poratowania do okresu stażu pracy wymaganego dla otrzymania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, nie ulega wątpliwości, że w odniesieniu do tego świadczenia nie ma podstaw dla odpowiedniego zastosowania art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 86 Karty Nauczyciela, bowiem, jak słusznie zauważył Sąd drugiej instancji, przepis ten dotyczy zupełnie innego rodzajowo świadczenia, warto przy tym również zauważyć, że praca nauczycielska (generalnie) nie została uznana za pracę uprawniającą do emerytury pomostowej, stąd ściśle należy

również wyklądać przepisy ustawy z 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, zwłaszcza że nie są to świadczenia finansowane z ubezpieczenia społecznego, lecz z budżetu państwa (wyrok Sądu Najwyższego z 29 września 2016 r., III UK 232/15, LEX nr 2151435). Wobec tego, w braku wyraźnego odwołania do art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej, nie jest możliwe zastosowanie tego przepisu do ustalania prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego. Podobne stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z 29 września 2016 r., III UK 232/15 (LEX nr 2151435), w którym stwierdził, że Ustawa o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych używa sformułowania „wykonywania pracy” przez co najmniej 20 lat w określonych jednostkach oświaty. Oznacza to, że przy ustalaniu tego stażu nie podlegają uwzględnieniu okresy niewykonywania takiej pracy. W związku z tym do okresu pracy nauczycielskiej nie wlicza się ani okresów urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego, ani okresu służby wojskowej. Nie są też w nim uwzględniane okresy niewykonywania pracy nauczycielskiej, za które nauczyciel otrzymał wynagrodzenie lub świadczenie z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Również drugie z powołanych zagadnień, a także przepisy, na podstawie których zostało ono sformułowane, są jasne i nie wymagają pogłębionej wykładni. Nie ulega wątpliwości, że art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych odwołuje się wprost do okresów składkowych i nieskładkowych w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383, 1386 i 2120), przy czym ustawa o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych odwołuje się do tych przepisów wprost, a nie odpowiednio. Jednocześnie odwołanie to kieruje do całego pojęcia „okresów składkowych i nieskładkowych”, a nie jedynie do konkretnych przepisów zawierających definicję tych okresów, oczywiste jest zatem, że intencją ustawodawcy było zastosowanie wszystkich reguł odnoszących się do tych okresów przewidzianych w ustawie emerytalnej. Słuszne zatem jest stanowisko Sądu Apelacyjnego, że z uwagi na wykładnię językową, ale również celowościową odesłania zawartego w ustawie o nauczycielskim świadczeniu kompensacyjnym, do okresów składkowych i nieskładkowych wymaganych dla uzyskania tego świadczenia ma zastosowanie ograniczenie zawarte w art. 5 ust. 2

ustawy emerytalnej. Pogląd taki jest również akceptowany w doktrynie prawa (zob. K. Jankowska, I. Jędrasik-Jankowska, Prawo do emerytury..., s. 456).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.